Dosarul nr. 2-2285/2025

2-25019741-12-2-14022025

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

02 aprilie 2025 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)

instanța compusă din

președintele ședinței, judecător Igor Pulbere

grefier Mădălina Ungureanu

a judecat în şedinţă publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Djigun către SA „Hidropompa” privind repararea prejudiciului material și moral, încasarea compensației și penalitatea, -

a c o n s t a t a t

La 11 februarie 2025, Oleg Djigun a depus cerere de chemare în judecată către SA „Hidropompa”, prin care a solicitat încasarea salariului neachitat în sumă de 6.992 lei, compensația pentru concediul nefolosit în sumă de 280 lei, penalitățile pentru întîrzierea achitării salariului în cuantum de 12 805,99 lei și repararea prejudiciului moral în cuantum de 20 000 lei.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că a fost angajat la SA „Hidropompa” în baza ordinului nr. 17K din 28 aprilie 2023, ocupînd funcția de șef de stație experimentală. Relațiile de muncă au încetat la data de 30 iunie 2023, prin emiterea ordinului nr. 28-K, pe motivul absenței nemotivate de la serviciu mai mult de 4 ore consecutive. Reclamantul a invocat că, în conformitate cu Codul Muncii, pîrîtul era obligat să-i achite toate drepturile salariale restante la data încetării raporturilor de muncă. Cu toate acestea, pînă la data depunerii cererii prealabile din 07 februarie 2024, la care nu a primit niciun răspuns, acestea nu au fost achitate.

Reclamantul a subliniat că Inspecția Muncii a efectuat un control la SA „Hidropompa” și a constatat încălcarea legislației muncii, inclusiv neachitarea drepturilor salariale către reclamant. În urma acestui control, angajatorul a fost sancționat contravențional, însă cu toate acestea, nu a achitat sumele datorate pînă în prezent. Această atitudine sfidătoare a pîrîtului demonstrează rea-credința și disprețul față de drepturile lucrătorilor.

Reclamantul a argumentat că întîrzierea achitării drepturilor salariale i-a cauzat prejudicii materiale considerabile, deoarece salariul reprezenta principala sa sursă de existență. Refuzul angajatorului de a-i achita drepturile bănești l-a lăsat fără mijloacele necesare pentru a-și asigura traiul zilnic, ceea ce i-a provocat prejudicii ireparabile. Întîrzierea achitării drepturilor salariale i-a cauzat un prejudiciu moral semnificativ, fiind privat de venituri pe care să se bazam pentru necesitățile zilnice, a fost supus unui stres emoțional și unei anxietăți constante din cauza incertitudinii financiare și a întîrzierilor repetate. Acest lucru i-a afectat dreptul la muncă echitabil remunerată, starea de frustrare și umilință, lipsa de resurse financiare cauzîndu-i prejudicii ireparabile.

Reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral în valoare de 20 000 lei, luînd în considerare suferințele psihice cauzate de stresul financiar, anxietatea și incertitudinea privind capacitatea de a acoperi cheltuielile de bază pentru subzistență.

Reprezentantul pîrîtului SA „Hidropompa", avocatul Ion Țurcan, a recunoscut parțial acțiunea în ședința de judecată. Acesta a admis obligația de plată a salariului restant, dar a contestat celelalte pretenții, în special prejudiciul moral. Pîrîtul a argumentat că compania nu dispune de venituri curente care să-i permită achitarea tuturor datoriilor, singura sursă de flux financiar fiind vînzarea fierului vechi de pe teritoriul companiei, iar contractul cu compania Metal Feros a fost reziliat, afectînd capacitatea financiară a societății. Pîrîtul a considerat că nu există circumstanțe pertinente care să justifice acordarea prejudiciului moral, contestînd legătura dintre concediere și pretinsele daune morale solicitate de reclamant. Reprezentantul pîrîtului a menționat că există și alți salariați creditori față de companie, sugerînd că problema neachitării salariilor este una sistemică și nu îndreptată specific împotriva reclamantului.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe

sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Audiind explicațiile părților, examinînd probele administrate și raportîndu-le la prevederile legale aplicabile, instanța reține următoarele:

Reclamantul Oleg Djigun a fost angajat la SA „Hidropompa” în baza ordinului nr. 17K din 28 aprilie 2023, ocupînd funcția de șef de stație experimentală, cu un salariu lunar brut de 4.200 lei. Conform documentelor prezentate, relațiile de muncă au încetat la data de 30 iunie 2023, prin emiterea ordinului nr. 28-K, pe motivul absenței nemotivate de la serviciu mai mult de 4 ore consecutive. Perioada pentru care reclamantul solicită plata salariului și a compensațiilor este perioada 28 aprilie 2023 – 30 iunie 2023.

Calculul prezentat pentru salariul neachitat pe lunile aprilie 2023 (210 lei), mai 2023 (4200 lei) și iunie 2023 (4 200 lei), este confirmat de actele anexate la dosar, relevînd că reclamantului i se datorează suma de 6 992 lei reprezentînd salariul, precum și suma de 280 lei reprezentînd compensația pentru concediul de odihnă nefolosit. Aceste sume au fost recunoscute de reprezentantul pîrîtului în ședința de judecată.

Procesul-verbal al Inspecției Teritoriale de Muncă Chișinău nr. PV-ISM-2023-00490 din 27 noiembrie 2023 confirmă constatarea neachitării plăților de compensare și a restanțelor salariale în raport cu salariatul Djigun Oleg. În urma vizitei inspectorilor la fața locului și solicitării directe a documentației, pîrîtul a prezentat acte care confirmă neachitarea salariilor, fiind astfel sancționat contravențional conform art. 55 alin. (1) lit. g) și art. 57 alin. (1) din Codul Contravențional.

În ceea ce privește obligația angajatorului de a achita salariul și alte plăți salariale, instanța face referire la prevederile relevante din legislația muncii. Conform art. 142 și 143 din Codul Muncii, salariul reprezintă un drept fundamental al angajatului și trebuie achitat la termenele stabilite. Art. 143 alin. (1) prevede că, în caz de încetare a contractului individual de muncă, toate sumele ce i se cuvin salariatului de la angajator se plătesc în ziua eliberării din serviciu.

Dacă salariatul nu a lucrat în ziua eliberării, aceste sume trebuie să-i fie plătite nu mai tîrziu de ziua următoare celei în care a fost solicitată achitarea.

În speță, este evident că pîrîtul SA „Hidropompa” a încălcat aceste prevederi, nereușind să achite salariul și compensațiile datorate reclamantului Oleg Djigun după încetarea raporturilor de muncă. Deși pîrîtul a invocat dificultăți financiare, acestea nu constituie o justificare legală pentru nerespectarea obligațiilor financiare față de salariați. Principiul fundamental al protecției drepturilor salariaților impune ca aceștia să primească remunerația muncii lor, indiferent de situația economică a angajatorului.

Art. 330 alin. (2) din Codul Muncii prevede că, în cazul întîrzierii achitării salariului din vina angajatorului, acestuia i se aplică o penalitate în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întîrziere. Reclamantul a calculat penalitățile pentru perioada 30 iunie 2023 - 10 februarie 2025 (587 zile), ajungînd la suma de 12 805,99 lei (6 992 lei × 0,3% × 587 zile). Instanța constată că calculul matematic al penalităților este corect, însă trebuie analizat în contextul principiului proporționalității și echității.

În anumite situații, penalitățile pot fi reduse dacă sunt disproporționate față de suma principală datorată. În speță, penalitățile solicitate (12 805,99 lei) depășesc semnificativ suma principală (6 992 lei), reprezentînd aproximativ 183% din aceasta. Luînd în considerare durata considerabilă a întîrzierii (587 zile), dar și contextul economic dificil în care se află pîrîtul, precum și faptul că acesta a recunoscut datoria principală, instanța apreciază că aplicarea rigidă a penalităților maxime prevăzute de lege ar duce la o sarcină excesivă pentru pîrît și ar contraveni principiului proporționalității.

În ceea ce privește prejudiciul moral, instanța analizează această pretenție prin prisma noilor prevederi din articolele 2036 și 2037 privind reparația prejudiciului moral.

Articolul 2036 alin. (1) prevede că „În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.” Dreptul la remunerare pentru muncă prestată este un drept fundamental al persoanei, iar neachitarea salariului poate constitui o atingere adusă demnității umane și dreptului la un nivel de trai decent.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, „Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.” Acest principiu subliniază natura distinctă a prejudiciului

moral, care poate fi reparat indiferent de mărimea prejudiciului material cauzat prin aceeași faptă ilicită. În speță, acest principiu are o relevanță particulară, deoarece permite aprecierea suferințelor psihice cauzate reclamantului independent de suma salariului neachitat.

Pentru determinarea mărimii despăgubirii pentru prejudiciul moral, instanța aplică criteriile prevăzute la art. 2037. Conform alin. (1), „Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate."

Analizînd caracterul și gravitatea prejudiciului moral în speță, instanța reține că reclamantul a fost afectat de neachitarea salariului, fiind privat de mijloace de subzistență într-o perioadă în care avea nevoie de resurse financiare pentru a-și asigura necesitățile zilnice. Conform art. 2037 alin. (2), „Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate."

Reclamantul a susținut că lipsa resurselor financiare i-a cauzat stres emoțional și anxietate constantă, afectîndu-i stabilitatea financiară și capacitatea de a face față obligațiilor cotidiene. Aceste efecte sunt tipice în situații de neachitare a salariilor și pot fi prezumate în mod rezonabil, ținînd cont de importanța salariului ca sursă primară de venit pentru majoritatea angajaților.

În ceea ce privește gradul de vinovăție al pîrîtului, instanța constată că neachitarea salariului și a compensațiilor datorate nu a fost justificată de motive obiective incontestabile. Deși pîrîtul a invocat dificultăți financiare, acesta a fost sancționat contravențional de Inspecția Muncii pentru încălcarea legislației muncii, ceea ce indică o culpă din partea angajatorului.

Art. 2037 alin. (3) prevede că „La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului." În jurisprudența instanțelor din Republica Moldova, despăgubirile pentru prejudiciul moral în cazuri de neachitare a salariilor sunt de obicei moderate, fiind corelate cu mărimea salariului neachitat și durata întîrzierii.

Sumele reprezentînd prejudicii morale acordate în împrejurări similare variază, însă rareori depășesc echivalentul a 1-2 salarii lunare ale reclamantului. Avînd în vedere că salariul lunar al

reclamantului era de 4 200 lei, iar suma solicitată de 20 000 lei ar reprezenta echivalentul a aproximativ 4,76 salarii lunare, aceasta fiind disproporționată.

Luînd în considerare toate criteriile prevăzute de art. 2037, precum și particularitățile cazului - durata relativ scurtă a raporturilor de muncă (aproximativ 2 luni), suma nu foarte mare a salariului neachitat, recunoașterea parțială a pretenției de către pîrît, precum și situația financiară dificilă a companiei - instanța apreciază că acordarea prejudiciului moral în cuantumul solicitat nu ar fi justificată.

Totodată, instanța consideră că simpla constatare a încălcării dreptului reclamantului la remunerare pentru munca prestată, fără acordarea unei despăgubiri pentru prejudiciul moral, nu ar oferi o satisfacție echitabilă în sensul art. 2036 alin. (4). Natura dreptului încălcat și consecințele acestei încălcări asupra reclamantului justifică o compensație pecuniară, însă aceasta trebuie să fie proporțională și echitabilă.

În lumina tuturor considerentelor expuse, instanța constată că cererea reclamantului Oleg Djigun este întemeiată în ceea ce privește sumele reprezentînd salariul neachitat și compensația pentru concediul nefolosit, acestea fiind recunoscute și de către pîrît. În schimb, pretențiile privind penalitățile și prejudiciul moral nu pot fi admise în condițiile concrete ale speței, avînd în vedere principiul proporționalității și practica judiciară în materie.

Referitor la cheltuielile de judecată, avînd în vedere că acțiunea a fost admisă parțial, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de timbru în sumă de 200 lei achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată urmează a fi încasată din contul pîrîtului.

În conformitate cu art. art. 94, 96, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Djigun către SA „Hidropompa” privind repararea prejudiciului material și moral, încasarea compensației și penalitatea.

Se încasează din contul SA „Hidropompa”, cod fiscal 1002600030253, cu sediul în mun. Chișinău, str. Iurie Gagarin nr. 2, în beneficiul lui Oleg Djigun, născut la *****, cod personal *****, domiciliat în *****, salariul neachitat în sumă de 6 992 lei și compensația pentru concediul nefolosit în sumă de 280 lei, în total suma de 7 272 (șapte mii două sute șaptezeci și doi) lei.

Se încasează din contul SA „Hidropompa”, în beneficiul lui Oleg Djigun, taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei.

În rest, acțiunea reclamantului se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător **Igor Pulbere**

Notă: În conformitate cu art. 236 alin. (7) Cod de procedură civilă, potrivit prevederilor p. 1.3 din Dispoziția nr. 23 din 05 aprilie 2024 cu privire la delegarea împuternicirilor vicepreședintelor Judecătoriei Chișinău, în legătură cu faptul că, judecătorul Igor Pulbere este în imposibilitatea obiectivă de a semna hotărîrea motivată, textul integral al hotărîrii este semnat de vicepreședinte interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Serghei Dimitriu.

Vicepreședinte interimar

al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) **Serghei Dimitriu**